

האש לא התחדשה. אנהאר אל-סאדא, נשיא מצריים, נאם נאום תקיף, הודיע שאינו כבול עוד ל- הפסקת-האש, ושגם אינו כבול להימנעות מפתיחת-אש. מילים כדורבנות. כל שופרות הפירסומת בישראל, החוששים מפני שלום כפוי אשר

יחזיר את ישראל לגבולות ה-4 ביוני, נאחזו בנאום כדי להכריז: לא יהיה שלום, תהיה מלחמה. אולם המשמעות האמיתית של דברי אל-סאדא היתה הפוכה בדיוק. "להתאפק", "לשכנע". למעשה קיבל אל-סאדא, תחת לחץ אמריקאי ותמורת הבטחה אמריקאית, את דרישתה של ישראל: לבטל את המועד האולטימטיבי של סיום הפסקת-האש, שגרם מדי פעם לאווי-רת-משוב. כדי להצדיק זאת בפני החלק הקיצוני יותר שבצבאו, עטף הנשיא המצרי

את הויתור הזה באיציטלה מלחמתית, כאילו הוא עלול לחדש את האש בכל רגע. למעשה מתה ביד במאוס הפסקת-האש המוגבלת. באה במקומה הפסקת-האש תימוגבלת. ובהודעות מתואמת הכרזו מוסקבה וושינגטון שישיעו על הקליינטים שלהם במרחב "להתאפק". לשם מה? הדבר נרמז בגלוי: כדי ל- אפשר את "שיכנוע" ישראל לקבל את ה- דרישה שביטא ארתאנט, ושכל ארבע ה- מעצמות תומכות בה: להסכים לגבולות רוג'רס, תמורת הסכמת המצרים לחתום על שלום רשמי.

מדיניות

מה מראה

מדחום הלחץ?

"שבוע חם, שבוע קר." העיר פקיד ב- משרד-החוץ. אחרי שבוע של עליית הלחץ האמריקאי, על ישראל, היה נדמה כי השבוע ירד ה- לחץ במדחום. הנשיא ניקסון, במסיבת-עיתונאים משודרת, שם את הדגש על העיקרון שאר- צות-הברית לא תכפה הסדר על ישראל.

נציגי ארבע המעצמות באו"ם, לא קיבלו בפגישתם כל החלטה, למרות שארתאנט פירסם קודם לכן הודעה המש- בחת את מצריים (על הסכמתה הרשמית לכרות שלום עם ישראל) והמותחת ביקורת על ישראל (על סירובה להסכים לנסיגה לגבול הבינלאומי).

בסך הכל: ידיעות טובות, שאיפשרו כותרות אופטימיות בעיתוני-הערב, והרגשה בירושלים שאפשר לסחוב את העניין עד לשנה הבאה.

איגרת רוג'רס. לאופטימיות זו לא היה שחר.

כי בצד הידיעות הבולטות, היו ידיעות סגנות יותר - וגם חשוכות יותר.

בקהיר פירסם אל-אחראם כי שר- החוץ האמריקאי, ויליאם רוג'רס, שלח אי- גרת לנשיא מצריים, ובה הביע שביעת- רצון מעמדת קאהיר ואי-שביעת-רצון מעמ- דת ירושלים. יש באיגרת הבטחה מפורשת לשכנע את ישראל לשנות את עמדתה.

בניו-יורק מסרו מקורות מוסמכים ביותר כי נציגי הארבע הגיעו לכלל "הס- כמה ניכרת" בכל העניינים, מלבד בעניין הפסקת-האש.

מדוע לא הסכימו הארבעה על קריאה לחידוש הפסקת-האש? ברית-המועצות סיר- בה לתמוך בה, נוכח ההחלטה המצרית שלא לחדש את ההפוגה רשמית, אלא לקיים אותה למעשה (ראה לעיני). על כך הוסכם בביקור אל-סאדא במוסקבה בראשית ה- חודש.

קופינין טובת גולדה. מדוע נקטה מוסקבה בקו זה? יש לכך הסבר פשוט: היא רוצה להוכיח לערבים שהיא נשארה ידידתם העיקרית, וכי ארצות-הברית היא ידידת ישראל. כי לאחרונה פטטה בקאהיר ההכרה כי ארצות- הברית היא שתביא את השלום ואת נסיגת ישראל (ראה הנדון).

בטכסיסיה, גורמת ברית-המועצות לדחיית הלחץ האמריקאי על ישראל ועזרת לגול- דה מאיר. אולם כל דחייה כזאת היא זמנית. העובדות היסודיות של המצב לא השתנו. המדחום האמיתי ממשיך להראות: לחץ עולה.

אישים

עזר

רוכב שוב

כל הופעה פומבית של יו"ר הנהלת תנועת החרות, אלוף (מיל.) עזר וייצמן, מועדת לתפוז לחגיגה. עזר חסר המעצור רים, נוהג לפזר אמרי שפור בהומור צברי, בסלנג נוקב, מבלי לברור בביטויים או להתחשב בכבודם של יריביו, עמם הוא עורך חשבונות.

השבוע, כשהופיע עזר וייצמן בפני צעירי המפד"ל, עלה על עצמו. הוא הטיח ביקורת נוקבת בהנהגת המדינה, ולא רק המדינית. דבריו כונו למה שניתן לכנות "צמרת מסויימת". כל איש אחר שהיה מטיח ביקורת בצמרת זו היה נחשב בוודאי למשמיי. אבל עזר יכול להרשות לעצמו מה שלא מרשים לעצמם אחרים. אני מודאג ממה שנעשה באותה צמרת, אמר עזר. "כפי שהייתי מודאג מכך בתקופת הנהגתה, ערב מלחמת ששת-הימים."

וכדי להביע את וילולו, הסיף ואמר: "אני השכבתי את אחד מאנשי הצמרת ב- מיטה (אחרי שסבל מהתמוטטות). הגיע ה- זמן שבמדינה הזאת ידעו על כך." מטעמי צניעות, אולי, שכח עזר להר- סיף, כי הוא עצמו הוריק גם זריקה לאותו איש צמרת אותו השכיב במיטה.

הכתרת הממשלה לקראת הנסיגה?

המיועמדים

הודלפו בשקט בירושלים. פורסמו על-ידי ישעיהו בן-פורת. אחרי שרמז על כך יואל מרקוס:

חיים צדוק, לשעבר שר-המיסחר-והת- עשיה, שלא הסתדר עם פינחס ספיר, המכהן עתה כיו"ר ועדת-החוץ-והביטחון.

משה כרמל, לשעבר שר-התחבורה, כ- יום ח"כ המערך (אחדות-העבודה לשעבר).

שוב פרט חשוב: שניהם יונים מושבעים.

צדוק הוא אדם גמיש. המסתדר עם כולם. וש- אינו נתפס לגילוי דעה חד-משמעית בפומבי. אך מכריו משוכנעים כי דעתו האמיתית והפר-

לפתע נפוצו הרמזים בירושלים. הסתננו גם לכמה עיתונאים: גולדה מאיר מתכוננת להרחיב את ממשלתה.

לא על-ידי צירוף גח"ל מחדש, כפי שחולם מנחם בגין. כאן דוגלת גולדה בעיקרון: "כיסא ששוחרר, לא יוחזר!"

אלא על-ידי סיפוח שני שרים נוספים מקרב המערך לממשלה.

השיקול הוא הגיוני:

לפי חלוקת-הכוחות בממשלה, מגיעים למערך שני כיסאות נוספים ליד שולחן הממשלה.

לקראת ההכרעות הקשורות בנסיגה, חשוב

עזית

צדוק

כרמל

טית של צדוק היא: כדאי להאבק עם האמריקאים על כל שעל, אך אין להעלות על הדעת עימות עימם, ובסופו של דבר צריכים להתפשר על תוכנית רוג'רס. פלוס או מינוס.

כרמל היה בעבר נץ, ובאחת ההצבעות לפני מלחמת ששת-הימים אף היה השר היחיד ש- הצביע בעד פתיחת מלחמה מייד. אולם מאז עבר דרך ארוכה מאוד, תוך התלבטות פנימית מתמדת. בשנה האחרונה הפך אלוף-תש"ח ו- כובש-עכו ליונה, השמיע נאומים קיצוניים למען יוזמות-שלום. הרגיו לא פעם באופן בולט את גולדה.

תוך כדי כך נזכר גם שמו של אדם שלישי, שדעותיו ברורות פחות: מאיר עמית, לשעבר מנאמניו של דיין, כיום מנהל כור.

כל צירוף אפשרי ישקף את התפנית לקראת השלום. המסתמנת בממשלה, למרות כל ההצה- רות הפומביות. התוכנית כולה מובנת רק על רקע האפשרות שיהיה צורך להיענות לבקשת האמריקאים ולהכריז על נסיגה לגבול הבינ- לאומי בדרום - והמאבק הצפוי אז עם גח"ל, הצורך ללחוץ על המפד"ל, ואולי גם הכוונה לערוך בחירות בשנת 1971.

למערך כי מישקל המפד"ל בממשלה לא יהיה מעל למה שמגיע לה על פי כוחה המיספרי. במקום 3 מתוך 18. יהיו שרי המפד"ל 3 מתוך 20.

המצורפים יכהנו כשרים-בלי-תיקים, כמו יש- ראל גלילי, כדי למנוע בילבול חדש של מש- רדים.

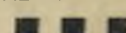
השאלה היא: מי יצורף?

הדבר תלוי בגולדה ובפינחס ספיר, ולא ברור מי ישפיע יותר.

שני שמות הוזכרו בעבר, בהקשרים שונים: יצחק רבין. אולם רבין דרוש, לדעת גולדה, בוושינגטון, ואין לה חשק לצרפו לממ- שיה, בניגוד להבטחות קודמות.

אישיות בכירה, שספיר מתכוון להעבירה לדרג המדיני העליון, כמיש- קל נגדי למשה דיין. מועמדותו של איש זה באה בחשבון רק - אחרי סיום תפקידו הנוכחי. פרט חשוב: שני אישים אלה הם יונים, אך בעלי עבר ביטחוני מרשים. הם יחזקו גם את האגף המתון בממשלה, וגם את אמינותה הביט- חונית בצירוף. לקראת הוויכוח הגדול עם גח"ל.

אולם השבוע נודעו שני שמות נוספים. הם